

Ahores d'ara és incontestable que el sector agrari pateix una forta transformació estructural impulsada per les noves tendències comercials que imposa un mercat cada vegada més global. Amb els Acords de Marràqueix el 1994, dins el marc de la Ronda Uruguai, la Unió Europea va protagonitzar un canvi molt significatiu en els seus antics principis de productivitat aplicats a la política agrària, i va introduir per primera vegada el lligam necessari de les polítiques agràries amb els criteris mediambientals i socials del territori —que, per cert, no van aconseguir imposar-se a les tesis productivistes dels Estats Units—. Des de llavors, els antics principis de productivitat i preferència comunitària semblen haver deixat de constituir els únics dogmes de la política agrària europea, però, malgrat tot, el canvi és encara molt embrionari.

Agricultura multifuncional

“L’aparició a la UE de nous conceptes com ara el paper multifuncional que ha de desenvolupar l’agricultura europea és tot un repte per al nostre sector agrari si veritablement Brussel·les aposta per assegurar el desitjable vincle entre una producció agrària sostenible, la seguretat alimentària i l’equilibri territorial”

No podem oblidar que els productes agrícoles de la Unió Europea amb l’etiqueta d’agricultura mediterrània han estat històricament els menys protegits, tant pel que fa al nivell d’ajuts interns als productors com en allò relatiu a l’obertura de les fronteres. L’aparició en la Unió Europea de nous conceptes com ara el paper multifuncional que ha de desenvolupar l’agricultura europea és tot un repte per al nostre sector agrari si veritablement Brussel·les aposta per assegurar satisfactòriament el desitjable vincle entre una producció agrària sostenible, la qualitat i seguretat alimentària, l’equilibri territorial i preservació del món rural, el manteniment del paisatge i el respecte a les condicions mediambientals; però malauradament la realitat ens indica que encara estem lluny d’aquest model multifuncional. La industrialització de les explotacions, necessària perquè el camp esdevinga competitiu, està produint-se prescindint de criteris d’ordenació territorial. Es concentra la propietat de la terra deixant de banda massa vegades les explotacions familiars, les quals, lluny de comptar amb recursos suficients per fer front a les inversions que comportaria la modernització o el pas del secà al regadiu, són expulsades del mercat.

En aquestes circumstàncies, cal plantejar-se si el nostre sector agrari té a Madrid una garantia a l’hora de pactar amb la UE els ajuts necessaris per al desenvolupament i la consolidació de l’agricultura mediterrània. Novament es posa de relleu la insuficiència dels mecanismes que el model autonòmic estableix per resoldre els problemes de les nostres empreses: la representació de l’estat és l’únic interlocutor que tenim davant Brussel·les per debatre i pactar la política agrària, però paradoxalment som els únics països del Mediterrani afectats per una decisió cabdal per al futur d’un sector que fins ara no ha estat atès ni des de l’estat ni des de la UE. Comercialment el repte és ineludible, i encara no hem assolit el nivell que seria desitjable en àmbits com ara la investigació i desenvolupament de noves varietats en les nostres produccions, així com polítiques de comercialització que doten els productes de valor afegit per garantir-ne la viabilitat. Cal doncs una política agrària per al Mediterrani, amb la finalitat que els nostres productes integren l’oferta comercial agrícola d’una Unió Europea que es juga amb els Estats Units les primeres posicions del mercat mundial.

Coordinació: Bàrbara Amorós

Assessors editorials: Pere Anrúbia, Jordi Cuenca

Col·laboradors: Gemma Aguilera, Anna Burjalés, Joan Celià, Alexandre Carbó, Martí Crespo, Rafa Gil i Jordi Play.